

2013RGW25

Memorandum

Datum : 7 februari 2013

Aan : Statencommissie Ruimte, Groen en Water (RGW)
Provinciale Staten van Utrecht

Van : Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL), Tel: 030-2582449
Josefine van der Heijde, secretaris

Onderwerp : Concept Jaarprogramma PCL 2013

Geachte Provinciale Staten,

Inleiding

Graag willen wij op maandag 4 maart 2013 in de vergadering van de commissie Ruimte, Groen en Water (RGW) met u van gedachten wisselen over het concept jaarprogramma van de PCL voor 2013. De PCL heeft als missie om een belangrijke bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het provinciale beleid voor de leefomgeving. Zij doet dit door in adviezen haar visie te geven op zowel inhoudelijke vraagstukken als op processen, door onderbelichte punten naar voren te halen, kansen en bedreigingen te signaleren en door verbanden te leggen tussen verschillende thema's (bevorderen integraliteit). Daarnaast stimuleert de PCL ook de inhoudelijke discussie door het jaarlijks organiseren van een discussiebijeenkomst over een actueel onderwerp.

De PCL adviseert bij voorkeur over:

- Strategische en integrale beleidsonderwerpen op het brede terrein van de leefomgeving
- Beleidsonderwerpen in een vroeg stadium van de beleidsontwikkeling

Als gevolg van de decentralisatie van het ruimtelijk en natuurbeleid naar de Provincies en de grote verschuivingen in de financiering, ziet de PCL het belang van haar adviesrol verder toenemen.

PCL adviezen 2012

In 2012 heeft de PCL de volgende adviezen uitgebracht:

1. Ondernemerschap en de kwaliteit van de leefomgeving
2. Provinciale milieuverordening
3. Startnotitie natuurbeleid 2.0
4. Startnotitie herijking Bodem-, Water- en Milieubeleid
5. Innovatieve kenniseconomie en duurzame energie
6. Startnotitie mobiliteitsbeleid

Vorbereiding PCL jaarprogramma 2013

Na een inventarisatie van adviesonderwerpen in eigen kring heeft de PCL ter voorbereiding van dit concept jaarprogramma van gedachten gewisseld met:

- Provinciale ambtelijke organisatie en MT-beleid
- Gedeputeerde Staten
- Adviescommissies voor de leefomgeving van de andere provincies

Op 4 maart volgt het overleg met uw commissie RGW/PS. Daarna stelt de PCL het jaarprogramma zelf vast.

Voorstel adviesonderwerpen 2013

Hieronder geeft de PCL aan over welke onderwerpen zij in 2013 advies zou willen uitbrengen. Het is mogelijk dat de onderstaande adviesonderwerpen niet allemaal in 2013 aan bod kunnen komen en één

of twee onderwerpen zullen moeten afvallen of doorschuiven naar 2014. Graag horen wij van u welke onderwerpen voor u prioriteit hebben en of u belangrijke adviesonderwerpen mist in dit overzicht.

Voorstel adviesonderwerpen 2013:

1. Duurzame ontwikkeling en beheer van het landelijk gebied.
2. Omgevingswet en veranderende rol van de Provincie
3. Deltaprogramma (integrale aanpak)
4. Monitoring van beleidseffecten
5. Relatie stad met ommeland
6. (Eventueel) Vervolgadvies Natuurbeleid

Hieronder worden deze adviesonderwerpen toegelicht:

1. Duurzame ontwikkeling en beheer van het landelijk gebied

Het landelijk gebied is in beweging. Er zijn allerlei processen gaande die invloed zullen hebben op het landelijk gebied, zoals economische stagnatie, globalisering en schaalvergroting in de landbouw, afname biodiversiteit, toenemende recreatiebehoefte vanuit de steden, klimaatverandering en de invloed op het watersysteem en verdergaande digitalisering van de maatschappij.

Als gevolg van de decentralisatie van rijksbeleid naar de provincies op de terreinen ruimtelijke ordening, natuur, recreatie en economie, is de Provincie in belangrijke mate aan zet bij de inrichting van het landelijk gebied. Samen met andere partijen zal zij moeten werken aan een duurzame invulling, waarbij ruimte blijft bestaan voor het inspelen op toekomstige ontwikkelingen.

De overheidsmiddelen voor het landelijk gebied zijn echter door bezuinigingen sterk afgenomen. Op welke manier kunnen de kwaliteiten van het landelijk gebied verder ontwikkeld worden, hoe kan het beheer worden vormgegeven en hoe kan dit alles gefinancierd worden? Welke rol kan ondernemerschap hierbij spelen? Over deze samenhangende vraagstukken wil de PCL advies uitbrengen.

2. Verkenning adviesonderwerp Omgevingswet en veranderende rol Provincie

In de Omgevingswet worden vele wetten en regelingen voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving gebundeld. De doelen hiervan zijn het versnellen en verbeteren van de besluitvorming, de integratie van plannen en toetsingskaders, het vergroten van bestuurlijke afwegingsruimte en het doelmatig uitvoeren van onderzoek. De Omgevingswet moet op lokaal en regionaal niveau meer ruimte bieden voor integrale bestuurlijke afwegingen en voor privaat handelen dat bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Ook de beleidsontwikkeling voor de fysieke leefomgeving verandert. Er komt één Omgevingsvisie in plaats van vijf wettelijke sectorale plannen (de structuurvisie voor de ruimtelijke ordening, het waterplan, het milieubeleidsplan, het verkeers- en vervoersplan en het natuurbeleidplan). Ook komt er één gebiedsdekkende Omgevingsverordening.

Door de decentralisatie in combinatie met de Omgevingswet, verandert de rol van de Provincie. De PCL wil in 2013 graag verkennen welke consequenties de invoering van deze wet heeft voor de Provincie en nagaan of en hoe zij de Provincie hierover kan adviseren. Hierbij gaat het niet om de technische en juridische kanten van de wet, maar om de rol van de Provincie en de verhouding tot andere overheden, ondernemers en burgers.

3. Deltaprogramma

Het Deltaprogramma moet zorgen voor een veilig en aantrekkelijk Nederland, nu en in de toekomst. Het kabinet wil er met het Deltaprogramma voor zorgen dat de huidige en volgende generaties beschermd worden tegen het water en dat we de komende eeuw beschikken over genoeg zoet water.

In 2014 doet de deltacommissaris voorstellen voor vijf Deltabeslissingen. Daarover besluiten kabinet en Tweede Kamer. De Deltabeslissingen gaan over:

- de veiligheidsnormen die we moeten herijken en actualiseren;
- randvoorwaarden voor de (her)ontwikkeling van bebouwd gebied;
- de zoetwaterstrategie die voor een adequate watervoorziening moet zorgen;
- de bescherming van de Rijn-Maasdelta;
- het lange termijn peilbeheer van het IJsselmeer.

In het provinciale waterbeleid zal het Deltaprogramma doorwerken. Vanaf 2015 worden de Deltabeslissingen vertaald naar nationaal en regionaal instrumentarium (ruimtelijke plannen, verordeningen etc.).

Het Deltaprogramma is een nationaal programma dat zijn uitwerking en weerslag vindt in de Provincie. Voor de kwaliteit van de leefomgeving is het belangrijk dat de ingrepen die nodig zijn voor de waterveiligheid en zoetwatervoorziening onderdeel uitmaken van een integraal beleid en uitgevoerd worden in een integrale gebiedsontwikkeling. Bijvoorbeeld de ophoging van dijken kan in de gebieden waar dit moet plaatsvinden grote consequenties hebben voor het cultuurhistorisch erfgoed en voor de directe leefomgeving van mensen. Hier moet gezocht worden naar innovatieve oplossingen. Daarnaast is het belangrijk om verbindingen te leggen met het natuur-, recreatie-, landbouw- en mobiliteitsbeleid.

De PCL wil in 2013 graag adviseren over de integrale aanpak van het Deltaprogramma in de Provincie.

4. Monitoring van beleidseffecten

De Provincie ontwikkelt op veel terreinen beleid. Kort geleden heeft zij de structuurvisie en het bodem-, water- en milieubeleid opgesteld. Het natuurbeleid en mobiliteitsbeleid worden momenteel ontwikkeld. Een belangrijke vraag hierbij is hoe het beleid in de praktijk uitwerkt en hoe de ontwikkelingen in de praktijk gevolgd kunnen worden (monitoring). Wanneer er grote veranderingen plaatsvinden in het beleid en de overheid zich terugtrekt op kerntaken, wordt monitoring van de ontwikkelingen in de praktijk des te meer van belang. De Staat van Utrecht kan hierbij een rol spelen, maar daaruit is de bijdrage van de Provincie moeilijk af te leiden. De PCL wil in 2013 graag advies uitbrengen over de monitoring van beleidseffecten.

5. Relatie stad met ommeland

Op veel terreinen is de relatie tussen stad en ommeland van belang, bijvoorbeeld:

- Mobiliteit: Het is belangrijk dat het landelijk gebied goed toegankelijk is voor de stadsbewoners en de stad voor de bewoners van het landelijk gebied. Goede verbindingen en mobiliteitsoplossingen zijn hiervoor noodzakelijk.
- Duurzame energie: Sommige vormen van energieopwekking zijn beter toepasbaar in steden, andere beter in het landelijk gebied. Een samenhangend beleid is van belang.
- Voedselvoorziening: de stadsgeoriënteerde landbouw in het landelijk gebied neemt toe.
- Bedrijfs- en kantoorontwikkeling en woningbouw: beleidsmatige nadruk op binnenstedelijke ontwikkeling vraagt om een terughoudend beleid voor het landelijk gebied.

De PCL wil graag inventariseren welke ontwikkelingen zich voordoen in de relaties tussen stad en ommeland en de Provincie adviseren hoe zij hierop kan inspelen. Hierbij houdt zij rekening met het feit dat binnenstedelijke kwaliteit vooral een gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

6. Vervolgadvies natuurbeleid

De PCL heeft in 2012 geadviseerd naar aanleiding van de startnotitie Natuurbeleid 2.0. Intussen werkt de Provincie het natuurbeleid verder uit en verkent onder meer nieuwe samenwerkings- en financieringsvormen.

Wanneer de Provincie bij de verdere uitwerking van het natuurbeleid behoefte heeft aan een PCL advies, wil de PCL graag een vervolgadvies uitbrengen.

Graag horen wij uw reactie op dit concept jaarprogramma!

Hoogachtend,

De Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL),

Drs. A.F. van de Klundert,
Voorzitter

Mevr. Drs. J.E.H. van der Heijde,
Secretaris